

NE NA LC **DD** NT VU EN CR RE
Kunskapsbrist (DD)

Klass: Gastropoda (snäckor), **Ordning:** Littorinimorpha, **Familj:** Rissoidae, **Släkte:** Pseudosetia, **Art:** Pseudosetia turgida (Jeffreys, 1870) **Synonymer:**

Kännetecken

Pseudosetia turgida är en liten högervriden snäcka, vars koniskt ovala skal blir högst 2,5 mm högt och 1,5 mm i diameter. Det halvgenomskinliga tunna och bräckliga skalet är ganska glänsande och vitaktigt till blekt hornfärgat. Spiran har - frånsett varje vindlings kurvatur - så gott som raka sidor. Toppen är dock trubbig, vilket beror på att larvskalet är tillplattat. Skalets apikalvinkel är 45–50° och arten har en svag men vanligen ändå tydligt synlig navel, s k umbilicus. Skalet är förhållandevis slätt, med en mikroskulptur av fina tillväxtlinjer och spiralåsar. Ofta är en av spiralåsarna upphöjd till en något tydligare köl i vindlingarnas mitt eller strax därunder. Skalöppningen är nästan rund med ytterläppen anslutande till kroppsvindlingen i så gott som rät vinkel. Ytterläppen är ej förtjockad. Öppningens höjd utgör ca 46–48% och kroppsvindlingens 66–70% av totala skalhöjden. Suturen mellan vindlingarna är tydliga och vindlingarna är tydligt välvda, i synnerhet kroppsvindlingen. Arten kan nog lättast förväxlas med *Pusillina inconspiqua* (Alder, 1844), vilken kan påträffas ner till ca 100 meter djup. Den senare artens skal har dock i regel en skarpt avgränsad mörkt purpurfärgad ton i toppen på larvskalet, och dess skal har oftast en tät axialsulptur på några vindlingar, även om den hos vissa exemplar helt kan saknas. En annan, mer grunt levande, förväxlingsart är *Obtusella intersecta* (S. Wood, 1857) (Syn.: *Cingula alderi* (Jeffreys, 1858)), vilken är allmän mellan 5–60 meters djup på sand och alger. Den senare, upp till 2 mm höga, snäckan har dock en bredare konisk form (d v s kortare spira) samt något tydligare spiralsulptur än *P. turgida*. Individer av *P. turgida* med ovan omnämnda spiralköl på sista kroppsvindlingen är dock omisskännliga.

Utbredning och status

Arten förekommer längs Norges kust upp till i höjd med Porsangerfjorden. Den är även påträffad norr om Murmansk. Därutöver är arten påträffad vid sydöstra Island, men är inte känd från vare sig Färöarna eller Brittiska Öarna. Arten är dock tämligen allmän i de norra delarna av Biscaya (som är sydgräns för dess utbredning), så sannolikt förekommer den även väster om Brittiska Öarna och Irland. I våra vatten förekommer arten endast i norra Bohuslän, där den är sällsynt. Bottnar som motsvarar artens habitatkrav är sannolikt ovanliga i våra vatten, därtill har de stora förändringar i foraminiferfaunan som skett sedan 1970-talet haft negativ inverkan på många mollusker. Mer kunskap behövs dock, varför arten klassificeras som DD.

Ekologi

Arten lever på mjuka svagt strömpåverkade bottnar, som varken är alltför leriga eller sandiga, mellan ca 90–1500 meters djup. Den livnär sig av foraminiferer. Fortplantningen är föga känd, men arten lägger små klotformade äggkapslar vilka förankras vid fasta föremål som t ex foraminiferer eller spongiespikler. Ur varje kapsel direktutvecklas sedan en individ.

Hot

Inga direkta hot är kända, men det är tänkbart att den omfattande bottenrålningen påverkar artens habitat negativt.

Åtgärder

Det är svårt att föreslå specifika åtgärder eftersom kunskapen om artens utbredning och status är så bristfällig.

Övrigt

Etymologi: Släktnamnet *Pseudosetia* Monterosato, 1884 är sammansatt av det grekiska ordet *pseudes*, som betyder falsk och *setia* som sannolikt härrör från namnet på en stad i Latium som var känd för sitt ypperliga vin; *turgidus*, Lat., "svullen".

Litteratur

- Bouchet, P. & Warén, A. 1993. Revision of the Northeast Atlantic Bathyal and Abyssal Mesogastropoda. *Bollettino Malacologico. Suppl.* 3: 580-840.
- Brattegard, T. & Holthe, T (eds.) 1997. Distribution of marine, benthic macro-organisms in Norway. Research Report for DN 1997-1. Directorate for Nature Management.
- Fretter, V. & Graham, A. 1978. The Prosobranch Molluscs of Britain and Denmark Part 4 – Marine Rissoacea. *J. Moll. Stud. Suppl.* 6: 153-241.
- Hubendick, B. & Warén, A. 1971. Småsnäckor från svenska västkusten. 2. Släktena *Cingula*, *Capulacmea*, *Homalogyra*, *Caecum*, *Nassarius* m.fl. Göteborgs Naturhistoriska Mus. Årstryck 1971: 43-49.
- Poppe, G. & Goto, Y. 1993. European Seashells. Vol. I. (Polyplacophora, Caudofoveata, Solenogastrea, Gastropoda). Verlag Christa Hemmen.
- Warén, A. 1996. New and little known Mollusca from Iceland and Scandinavia. Part 3. *Sarsia* 81: 197-245.

Författare

Hans G. Hansson 2007. © ArtDatabanken, SLU 2007.